

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

**Αριθμός Γνωμοδοτήσεως: 11/2021
ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
ΤΜΗΜΑ Γ΄
Συνεδρίαση της 25^{ης} Ιανουαρίου 2021**

Σύνθεση:

Προεδρεύων: Σπυρίδων Παπαγιαννόπουλος, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ., σε αναπλήρωση της κωλυομένης Προέδρου του Τμήματος.

Μέλη: Ευφροσύνη Μπερνικόλα, Αδαμαντία Καπετανάκη, Κυριακή Παρασκευοπούλου, Χρήστος Μηκίδης, Βασιλική Παπαθεοδώρου, Ευάγγελος Μαρίνης, Μιχαήλ Τζουβάρας, Νικόλαος Μουκαζής, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγητής: Θωμάς Καζάκος, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ. (γνώμη χωρίς ψήφο).

Αριθμός Ερωτήματος: Το υπ' αριθμ. πρωτ. 1698/11-1-2021 έγγραφο του Πρύτανη του Πανεπιστημίου Μακεδονίας.

Ερώτημα: α) Εάν συνιστά πλημμέλεια της διαδικασίας εκλογής μέλους Δ.Ε.Π., η συμμετοχή μέλους του Εκλεκτορικού Σώματος (εφεξής Ε.Σ.) κατά τη συνεδρίαση της 12-11-2020, κατά την οποία αποφασίσθηκε η ανασυγκρότηση της Εισηγητικής Επιτροπής (εφεξής Ε.Ε.), χωρίς να έχει προηγηθεί η εξέταση εκκρεμούς αίτησης εξαίρεσης του μέλους αυτού για λόγους μεροληψίας, που υπέβαλε ένας εκ των υποψηφίων και περαιτέρω εάν συντρέχει παραβίαση ουσιώδους τύπου της διαδικασίας με την έκδοση απόφασης του Ε.Σ. κατά την ίδια συνεδρίαση για την ανασυγκρότηση της Ε.Ε., θέμα το οποίο δεν περιλαμβανόταν στη σχετική πρόσκληση και ημερήσια διάταξη, σε περίπτωση δε θετικής απάντησης στα ερωτήματα αυτά, ποιά είναι η ακολουθητέα διαδικασία για τη θεραπεία των πλημμελειών.

β) Εάν, κατά τη διαδικασία εκλογής μέλους Δ.Ε.Π. Α.Ε.Ι., συνιστά τεκμήριο μεροληψίας και, ως εκ τούτου, λόγο εξαίρεσης ή αποχής το γεγονός ότι μέλος

του Ε.Σ. υπήρξε ο επιβλέπων κατά την εκπόνηση της διδακτορικής διατριβής ενός εκ των υποψηφίων.

γ) Εάν η «κατοχή τίτλου Μουσικών Σπουδών Ανωτάτου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος της ημεδαπής ή ισοτίμου τίτλου ομοταγούς ιδρύματος της αλλοδαπής με ειδίκευση ή κατεύθυνση στο ίδιο ή συναφές κατά προτεραιότητα γνωστικό αντικείμενο με αυτό της προκηρυσσόμενης θέσης», που ορίζεται με το άρθρο 2 παρ. 1 του π.δ. 187/1996 ως απαιτούμενη προϋπόθεση για την εκλογή σε θέση Δ.Ε.Π., μεταξύ άλλων, στο Τμήμα Μουσικής Επιστήμης και Τέχνης του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, που προκηρύσσεται στα γνωστικά αντικείμενα του άρθρου 1 του ίδιου π.δ., μεταξύ των οποίων, και το γνωστικό αντικείμενο της οργανικής μουσικής εκτέλεσης ή της διδασκαλίας μουσικών οργάνων, αναφέρεται αποκλειστικά και μόνο στον τίτλο πρώτου κύκλου σπουδών Α.Ε.Ι., ή πληρείται η προϋπόθεση αυτή και με την κατοχή διδακτορικού διπλώματος στο ίδιο ή συναφές κατά προτεραιότητα γνωστικό αντικείμενο με αυτό της προκηρυσσόμενης θέσης και εάν υφίσταται ζήτημα μη εκλογιμότητας κατόχου διδακτορικού τίτλου μουσικών σπουδών σε περίπτωση που ο τίτλος του πρώτου κύκλου σπουδών αυτού είναι διαφορετικού, μη συναφούς, γνωστικού αντικειμένου (π.χ. Πολυτεχνείου).

δ) Εάν, για την εκλογή στην βαθμίδα του Επίκουρου Καθηγητή, στο γνωστικό αντικείμενο της οργανικής μουσικής εκτέλεσης ή της διδασκαλίας μουσικών οργάνων, μπορεί να προσμετρηθεί στο διπλάσιο ο χρόνος αυτοδύναμης διδασκαλίας σε Α.Ε.Ι. που παρασχέθηκε κατά το δεύτερο (εαρινό) εξάμηνο του σπουδαστικού έτους 2013-2014, κατά το οποίο ο υποψήφιος παρείχε αυτοδύναμη διδασκαλία τόσο των μαθημάτων του εξαμήνου αυτού όσο και του πρώτου (χειμερινού) εξαμήνου του ίδιου σπουδαστικού έτους, τα οποία δεν πραγματοποιήθηκαν κατά το χειμερινό εξάμηνο, λόγω της έλλειψης έκτακτου διδακτικού προσωπικού, για λόγους, δηλαδή, που δεν αφορούν στο πρόσωπο του υποψηφίου.

Επί του ανωτέρω ερωτήματος το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Γ΄) γνωμοδότησε ως εξής:

Ιστορικό

Στο παραπάνω έγγραφο της υπηρεσίας και στα στοιχεία του φακέλου που το συνοδεύουν, εκτίθεται το ακόλουθο πραγματικό:

1. Στα πλαίσια της διαδικασίας εκλογής μέλους Δ.Ε.Π. στο Τμήμα Μουσικής Επιστήμης και Τέχνης του Πανεπιστημίου Μακεδονίας στο γνωστικό αντικείμενο «Ερμηνεία και Εκτέλεση - Παραδοσιακό βιολί», κατά την οποία υποβλήθηκαν τρεις υποψηφιότητες, και ενόψει της ορισθείσας για την 12-11-2020 κοινής συνεδρίασης του Ε.Σ. και της Συνέλευσης του Τμήματος, υποβλήθηκαν από τους υποψήφιους υπομνήματα, μεταξύ των οποίων, και το με αρ. πρωτ. 131/6-11-2020 υπόμνημα του υποψηφίου Π.Μ., με το οποίο αυτός: α) υπέβαλε αίτημα εξαίρεσης από το Ε.Σ. και την Ε.Ε. του Καθηγητή Δ.Χ., για τον λόγο ότι αυτός υπήρξε ο βασικός επιβλέπων κατά την εκπόνηση της διδακτορικής διατριβής του υποψηφίου Ι.Ζ., ιδιότητα από την οποία συνάγεται η ύπαρξη ιδιάζουσας σχέσης μεταξύ αυτών, β) έθεσε ζήτημα ανατιολόγητης συγκρότησης της Ε.Ε. ως προς τη συμμετοχή σ' αυτήν του Καθηγητή Δ.Χ. αντί του μόνιμου Επίκουρου Καθηγητή Ε.Τ., σε σχέση με τη συνάφεια του γνωστικού αντικείμενου αυτών με το γνωστικό αντικείμενο της προς πλήρωση θέσης, γ) έθεσε ζήτημα μη εκλογιμότητας του υποψηφίου Ι.Ζ., λόγω έλλειψης βασικού τίτλου σπουδών συναφούς, με το γνωστικό αντικείμενο της προς πλήρωση θέσης, μη καλυπτόμενης της σχετικής προϋπόθεσης του νόμου από την κατοχή διδακτορικού διπλώματος και δ) επιχειρηματολόγησε υπέρ της εκλογιμότητας του ιδίου προς αντίκρουση της αντίθετης τοποθέτησης της εισηγητικής έκθεσης ως προς το κριτήριο της απαιτούμενης τριετούς αυτοδύναμης διδασκαλίας. Ομοίως και ο υποψήφιος Θ.Μ. υπέβαλε το με αρ. πρωτ. 132/6-11-2020 υπόμνημά του με το οποίο έθεσε ζητήματα μη εκλογιμότητας του υποψηφίου Ι.Ζ. λόγω έλλειψης βασικού τίτλου σπουδών, συναφούς με το γνωστικό αντικείμενο της προς πλήρωση θέσης, μη καλυπτόμενης της σχετικής προϋπόθεσης του νόμου από την κατοχή διδακτορικού διπλώματος και επιχειρηματολόγησε περαιτέρω υπέρ της δικής του υποψηφιότητας, προς αντίκρουση της τοποθέτησης της εισηγητικής έκθεσης περί πρόταξης, κατά τη συγκριτική αξιολόγηση, του υποψηφίου Ι.Ζ., ο οποίος, ομοίως, υπέβαλε το 145/9-11-2020 υπόμνημά του προς υποστήριξη της υποψηφιότητάς του.

2. Κατά την κοινή συνεδρίαση του Ε.Σ. και της Συνέλευσης του Τμήματος της 12-11-2020, το Ε.Σ. εξετάζοντας το 131/6-11-2020 υπόμνημα του υποψηφίου

Π.Μ., προέβη στην ανασυγκρότηση της Ε.Ε. ορίζοντας σ' αυτήν ως μέλος, αντί του καθηγητή Δ.Χ., το μόνιμο Επίκουρο Καθηγητή Ε.Τ., με την αιτιολογία της μεγαλύτερης συνάφειας του γνωστικού αντικείμενου αυτού με το γνωστικό αντικείμενο της προς πλήρωση θέσης, χωρίς, όμως προηγουμένως, το Ε.Σ. να εξετάσει και να αποφανθεί επί του αιτήματος εξαίρεσης από αυτό και την Ε.Ε. του Καθηγητή Δ.Χ. Ακολούθως, μετά την ανασυγκρότηση της Ε.Ε. και ενόψει της αδυναμίας σύνταξης κοινής εισηγητικής έκθεσης και από τα τρία μέλη αυτής, υποβλήθηκε από τα μέλη Ι.Τ. και Σ.Σ. το με αρ. πρωτ. 211/15-12-2020 κοινό υπόμνημα και από το μέλος Ε.Τ. το 219/21-12-2020 υπόμνημα περί της εκλογιμότητας ή μη και της αξιολόγησης των υποψηφίων.

3. Κατόπιν τούτων, και ενόψει της ορισθείσας για την 30-12-2020 κοινής συνεδρίασης του Ε.Σ. και της Συνέλευσης του Τμήματος για την κρίση επί της εξεταζόμενης διαδικασίας εκλογής, οι υποψήφιοι υπέβαλαν σχετικά υπομνήματα με τα οποία:

i) Ο υποψήφιος Π.Μ. (αρ. πρωτ. 228/28-12-2020) έθεσε ζητήματα: α) πλημμέλειας της διαδικασίας λόγω της μη εξέτασης κατά τη συνεδρίαση της 12-11-2020 του αιτήματός του για την εξαίρεση από το Ε.Σ. και την Ε.Ε. του Καθηγητή Δ.Χ., β) πλημμελούς λειτουργίας του Ε.Σ. λόγω της έκδοσης απόφασης περί ανασυγκρότησης της Ε.Ε., θέμα το οποίο δεν περιλαμβανόταν στη σχετική πρόσκληση και ημερήσια διάταξη, γ) μη εκλογιμότητας του υποψηφίου Ι.Ζ., λόγω έλλειψης βασικού τίτλου σπουδών, συναφούς με το γνωστικό αντικείμενο της προς πλήρωση θέσης, μη καλυπτόμενης της σχετικής προϋπόθεσης του νόμου από την κατοχή διδακτορικού διπλώματος και δ) επιχειρηματολόγησε υπέρ της εκλογιμότητας του ιδίου προς αντίκρουση της αντίθετης τοποθέτησης της μελών της εισηγητικής επιτροπής ως προς την απαιτούμενη προϋπόθεση της τριετούς αυτοδύναμης διδασκαλίας,

ii) ο υποψήφιος Θ.Μ. (αρ. πρωτ. 227/28-12-2020) έθεσε ζητήματα μη εκλογιμότητας του υποψηφίου Ι.Ζ. λόγω έλλειψης βασικού τίτλου σπουδών, συναφούς με το γνωστικό αντικείμενο της προς πλήρωση θέσης, μη καλυπτόμενης της σχετικής προϋπόθεσης του νόμου από την κατοχή διδακτορικού διπλώματος και επιχειρηματολόγησε περαιτέρω υπέρ της υποψηφιότητας του ιδίου, προς αντίκρουση της τοποθέτησης των δύο μελών

της εισηγητικής επιτροπής περί πρόταξης, κατά τη συγκριτική αξιολόγηση, του υποψηφίου Ι.Ζ.,

iii) ο υποψήφιος Ι.Ζ. (αρ. πρωτ. 226/28-12-2020) έθεσε ζήτημα μη εκλογιμότητας του υποψηφίου Π.Μ., λόγω της μη συνδρομής της απαιτούμενης τριετούς αυτοδύναμης διδασκαλίας και επιχειρηματολόγησε υπέρ της δικής του υποψηφιότητας.

4. Κατά την κοινή συνεδρίαση του Ε.Σ. και της Συνέλευσης του Τμήματος στις 30-12-2020 και ενόψει των νομικών προβληματισμών ως προς τα τεθέντα με τα υπομνήματα των υποψηφίων ζητήματα, αποφασίσθηκε η αναβολή της συνεδρίασης για την κρίση προκειμένου να υποβληθεί ερώτημα στο ΝΣΚ για τη νομική διερεύνηση των ανωτέρω ζητημάτων.

Νομοθετικό πλαίσιο

5. Στο άρθρο 7 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, που κυρώθηκε με το ν. 2690/1999 (Α' 45) και υπό τον τίτλο «Αμεροληψία των διοικητικών οργάνων» ορίζονται τα εξής: «1. Τα διοικητικά όργανα, μονομελή ή συλλογικά, πρέπει να παρέχουν εγγυήσεις αμερόληπτης κρίσης κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους. 2. Τα μονομελή όργανα, καθώς και τα μέλη των συλλογικών οργάνων, οφείλουν να απέχουν από κάθε ενέργεια ή διαδικασία που συνιστά συμμετοχή σε λήψη απόφασης ή διατύπωση γνώμης ή πρότασης εφόσον: α) η ικανοποίηση προσωπικού συμφέροντός τους συνδέεται με την έκβαση της υπόθεσης, ή β) είναι σύζυγοι ή συγγενείς εξ αίματος ή εξ αγχιστείας, κατά ευθεία μεν γραμμή απεριορίστως, εκ πλαγίου δε έως και τέταρτου βαθμού, με κάποιον από τους ενδιαφερόμενους, ή γ) έχουν ιδιαίτερο δεσμό ή ιδιαίτερη σχέση ή εχθρότητα με τους ενδιαφερομένους. 3. Το όργανο ή το μέλος του συλλογικού οργάνου, εφόσον κρίνει ότι συντρέχει στο πρόσωπό του λόγος που επιβάλλει την αποχή του, οφείλει να το δηλώσει αμέσως στην προϊστάμενη αρχή ή στον προεδρεύοντα του συλλογικού οργάνου, αντιστοίχως, και να απέχει από οποιαδήποτε ενέργεια. Στις περιπτώσεις αυτές, η προϊστάμενη αρχή, ή το συλλογικό όργανο, αποφαινεται το ταχύτερο δυνατόν. 4. Αίτηση εξαίρεσης μονομελούς οργάνου, ή μέλους συλλογικού οργάνου, μπορούν να υποβάλουν οι ενδιαφερόμενοι σε όλα τα στάδια της διαδικασίας. Η αίτηση υποβάλλεται στην προϊστάμενη αρχή, ή στον προεδρεύοντα του συλλογικού οργάνου, ή στο αποφασίζον όργανο, κατά περίπτωση. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται και στην περίπτωση αυτή τα

οριζόμενα στην τελευταία περίοδο της προηγούμενης παραγράφου. 5. Η εξαίρεση μπορεί να διατάσσεται και αυτεπαγγέλτως από την προϊστάμενη αρχή ή το συλλογικό όργανο. 6.....».

6. Στη διάταξη του άρθρου 14 παρ. 8 του ν. 1268/1982 «Για τη δομή και λειτουργία των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων» (Α' 87), όπως αναδιατυπώθηκε και τροποποιήθηκε με το άρθρο 79 παρ. 6 περ. η του ν. 1566/1985 (Α' 167), οριζόταν, πριν την κατάργηση της με το άρθρο 81 παρ. 3 του ν. 4009/2011 (Α'195), τα εξής: «8. Οι αναφερόμενες στις παρ. 1 και 2 προϋποθέσεις κατοχής διδακτορικού διπλώματος και δημοσιεύσεων για κατάληψη θέσης Δ.Ε.Π. δεν έχουν ισχύ προκειμένου περί γνωστικών αντικειμένων εξαιρετικής και αδιαμφισβήτητης ιδιαιτερότητας για τα οποία δεν είναι δυνατή ή συνήθης η εκπόνηση διδακτορικής διατριβής ή και δημοσιεύσεις. Με Π.Δ. μετά από γνώμη της Ε.Α.Γ.Ε. καθορίζονται για τις περιπτώσεις αυτές τα προσόντα και οι προϋποθέσεις για την εκλογή ή προαγωγή σε θέσεις Διδακτικού - Ερευνητικού Προσωπικού που μπορούν να υποκαθιστούν το διδακτορικό δίπλωμα ή και τις δημοσιεύσεις».

7. Με τις διατάξεις των άρθρων 1, 2 και 3 του π.δ. 187/1996 «Καθορισμός προσόντων και προϋποθέσεων για την εκλογή ή προαγωγή σε θέση Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού των Μουσικών Τμημάτων των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων στις περιπτώσεις που δεν είναι δυνατή ή συνήθης η εκπόνηση διδακτορικής διατριβής ή και δημοσιεύσεων» (Α'145), το οποίο εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση της ως άνω διάταξης του άρθρου 14 παρ. 8 του ν. 1268/1982, ορίζονται τα εξής:

Άρθρο 1. «Οι προϋποθέσεις κατοχής διδακτορικού διπλώματος και δημοσιεύσεων για κατάληψη θέσης Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (ΔΕΠ) σε Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα σύμφωνα με το άρθρο 14 παρ. 1 και 2 του Ν. 1268/82 δεν ισχύουν προκειμένου περί θέσεων ΔΕΠ που προκηρύσσονται για τα γνωστικά αντικείμενα (α) της σύνθεσης, (β) της οργανικής μουσικής εκτέλεσης ή της διδασκαλίας μουσικών οργάνων, (γ) της διεύθυνσης φωνητικών και οργανικών συνόλων και (δ) της φωνητικής μουσικής εκτέλεσης ή της διδασκαλίας μονωδίας, των τμημάτων Μουσικών Σπουδών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και το Ιονίου Πανεπιστημίου, καθώς και του Τμήματος Μουσικής Επιστήμης και Τέχνης του Πανεπιστημίου

Μακεδονίας Οικονομικών και Κοινωνικών Επιστημών, το οποίο ιδρύθηκε με το Π.Δ. 363/1996 (Α` 235) δεδομένου ότι για τα γνωστικά αυτά αντικείμενα δεν είναι δυνατή ή συνήθης η εκπόνηση διδακτορικής διατριβής και οι δημοσιεύσεις.».

Άρθρο 2. «1. Προϋπόθεση για την εκλογή σε θέση ΔΕΠ που προκηρύσσονται στα γνωστικά αντικείμενα του προηγούμενου άρθρου είναι η κατοχή τίτλου Μουσικών Σπουδών Ανωτάτου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος της ημεδαπής ή ισοτίμου τίτλου ομοταγούς ιδρύματος της αλλοδαπής με ειδίκευση ή κατεύθυνση στο ίδιο ή συναφές κατά προτεραιότητα γνωστικό αντικείμενο με αυτό της προκηρυσσόμενης θέσης. Κριτήρια αξιολόγησης για την εκλογή ή εξέλιξη σε θέση ΔΕΠ ορίζονται κατά βαθμίδα και γνωστικό αντικείμενο τα εξής: 2....3. Για την εκλογή ή εξέλιξη στην βαθμίδα επίκουρου καθηγητή: α).... β) Για το γνωστικό αντικείμενο της οργανικής μουσικής εκτέλεσης ή της διδασκαλίας μουσικών οργάνων: (i) Αποδεικνυόμενη διεθνής αναγνώριση και τουλάχιστον εξαετής επαγγελματική πείρα ως σολίστ μετά τη λήψη του διπλώματος ή πτυχίου αποδεικνυόμενη από την πραγματοποίηση ικανού αριθμού συναυλιών σε ατομικά ρεσιτάλ, ή/και σε συγκροτήματα μουσικής δωματίου ή/και ως σολίστ με ορχήστρες της ημεδαπής ή της αλλοδαπής ή δισκογραφήσεις, (ii) Εξαετής τουλάχιστον εκπαιδευτική πείρα σε αναγνωρισμένο μουσικό ίδρυμα της ημεδαπής ή της αλλοδαπής ή τριετής αυτοδύναμη διδασκαλία σε ΑΕΙ της ημεδαπής ή της αλλοδαπής συμπληρωμένη κατά τον χρόνο της κρίσης. γ) ..5....6....7. α) Η κρίση για την εκλογή ή την εξέλιξη σε θέσεις ΔΕΠ βασίζεται σε συνεκτίμηση των κριτηρίων που ορίζονται στο παρόν άρθρο. β) Η συμμετοχή σε συναυλίες και δισκογραφήσεις θα πρέπει να έχουν πραγματοποιηθεί σε ανεγνωρισμένους διεθνώς επαγγελματικούς φορείς ή διοργανώσεις».

Άρθρο 3. «..... Όσοι υποψήφιοι για κατάληψη θέσεων ΔΕΠ κατέχουν διδακτορικό δίπλωμα τούτο αποτελεί ουσιαστικό προσόν και υπερέχει όλων των άλλων τίτλων που αναφέρονται στο παρόν διάταγμα».

8. Στο άρθρο 19 του ν. 4009/2011 «Δομή, λειτουργία, διασφάλιση της ποιότητας των σπουδών και διεθνοποίηση των ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων» (Α`195), όπως ισχύει μετά τις μεταγενέστερες αντικαταστάσεις και τροποποιήσεις του, ορίζονται τα εξής:

Άρθρο 19. Διαδικασία εκλογής, εξέλιξης και μονιμοποίησης καθηγητών και υπηρετούντων λεκτόρων «1.α) Προϋπόθεση για εκλογή σε θέση καθηγητή

όλων των βαθμίδων είναι η κατοχή διδακτορικού διπλώματος, καθώς και η συνάφεια αυτού (ενν. και) του εν γένει ερευνητικού, επιστημονικού, διδακτικού, κλινικού ή καλλιτεχνικού έργου των υποψηφίων με το γνωστικό αντικείμενο της προς πλήρωση θέσης. Η προϋπόθεση κατοχής διδακτορικού διπλώματος για κατάληψη θέσης καθηγητή δεν ισχύει προκειμένου περί γνωστικού αντικείμενου εξαιρετικής και αδιαμφισβήτητης ιδιαιτερότητας, για τα οποία δεν είναι δυνατή ή συνήθης η εκπόνηση διδακτορικής διατριβής κατά τους κανόνες της οικείας τέχνης ή επιστήμης (de lege artis). Στην περίπτωση του προηγούμενου εδαφίου, προϋπόθεση για την εκλογή αποτελεί το αναγνωρισμένο έργο με βραβεύσεις σε εθνικούς και διεθνείς διαγωνισμούς, η συμμετοχή σε εθνικές και διεθνείς εκθέσεις και γενικώς η εθνική και διεθνής αναγνώριση του έργου. Για τις ειδικές περιπτώσεις του προηγούμενου εδαφίου εξακολουθούν να ισχύουν το Π.δ. 123/1984 (Α 39), όπως τροποποιήθηκε με το Π.δ. 111/1994 (Α 4), το Π.δ. 119/2005 (Α 177), το Π.δ. 187/1996 (Α 145), το Π.δ. 390/1995 (Α 217) και το Π.δ. 34/2005 (Α 51), (μέχρι την έκδοση Εσωτερικού Κανονισμού του οικείου Α.Ε.Ι.). β).....γ).....

2. Το Εκλεκτορικό Σώμα για την εκλογή, εξέλιξη και μονιμοποίηση των καθηγητών αποτελείται από μέλη ίσης ή ανώτερης βαθμίδας με την προκηρυχθείσα θέση και ειδικότερα βαθμίδας Καθηγητή, Αναπληρωτή Καθηγητή και μόνιμου Επίκουρου Καθηγητή ή Ερευνητή αντίστοιχης βαθμίδας με επιστημονικό έργο στο ίδιο ή, αν δεν υπάρχει, σε συναφές γνωστικό αντικείμενο με εκείνο της υπό πλήρωση θέσης.

3.α) Το Εκλεκτορικό Σώμα συγκροτείται με πλήρως αιτιολογημένη, ως προς το γνωστικό αντικείμενο των μελών του, απόφαση της Γενικής Συνέλευσης Ειδικής Σύνοψης, εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής υποψηφιοτήτων ως εξής:.....

4. α) Ο Πρόεδρος του Τμήματος συγκαλεί το Εκλεκτορικό Σώμα για την πρώτη συνεδρίασή του εντός δέκα (10) ημερών από τη συγκρότησή του προκειμένου να ορισθεί η τριμελής εισηγητική επιτροπή ..... β) Ένα τουλάχιστον μέλος της τριμελούς εισηγητικής επιτροπής πρέπει να ανήκει σε άλλο Τμήμα του οικείου Α.Ε.Ι. ή άλλων Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή ομοταγών Α.Ε.Ι. της αλλοδαπής ή να είναι ερευνητής της ημεδαπής ή της αλλοδαπής. γ) Η τριμελής εισηγητική επιτροπή οφείλει μέσα σε αποκλειστική προθεσμία σαράντα (40) ημερών από τη συγκρότησή της και όχι νωρίτερα από είκοσι (20) ημέρες να καταθέσει εισηγητική έκθεση ..... 5.

α) Εντός αποκλειστικής προθεσμίας είκοσι (20) ημερών από την υποβολή της εισηγητικής έκθεσης, συγκαλείται, ενώπιον της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος, το Εκλεκτορικό Σώμα για τη διενέργεια της εκλογής..... β) Ο Πρόεδρος του Τμήματος συντάσσει και γνωστοποιεί στα μέλη του Εκλεκτορικού Σώματος και της Γενικής Συνέλευσης, καθώς και στους υποψηφίους τη σχετική ημερήσια διάταξη, οκτώ (8) τουλάχιστον ημέρες πριν την ημερομηνία σύγκλησης της κοινής συνεδρίασης για τη διενέργεια της εκλογής ή μονιμοποίησης. γ) ..... δ) Οι υποψήφιοι δικαιούνται να υποβάλουν σχετικό υπόμνημα τουλάχιστον πέντε (5) ημέρες πριν από τη συνεδρίαση του Εκλεκτορικού Σώματος, το οποίο κοινοποιείται αμελλητί στα μέλη του Εκλεκτορικού Σώματος. ε).....6..... 7. ....».

9. Στα άρθρα 12 παρ. 2 και 5 και 13 παρ. 1 του ν. 2083/1992 «Εκσυγχρονισμός της ανώτατης εκπαίδευσης» (ΦΕΚ 159 Α'), όπως ίσχυαν κατά τον κρίσιμο εν προκειμένω χρόνο ανάθεσης στον Ι.Ζ. της εκπόνησης της διδακτορικής του διατριβής (2-6-2004), οριζόταν τα εξής:

Άρθρο 12. Οργάνωση - Λειτουργία Π.Μ.Σ. «1.....2. α) Στα Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή ομοταγών αναγνωρισμένων ιδρυμάτων της αλλοδαπής. Οι Έλληνες πτυχιούχοι πρέπει να γνωρίζουν αποδεδειγμένα μια ξένη γλώσσα, οι δε αλλοδαποί επαρκώς την ελληνική γλώσσα. Η επιλογή των μεταπτυχιακών φοιτητών γίνεται με συνεκτίμηση των εξής κυρίως κριτηρίων: - Το γενικό βαθμό του πτυχίου. - Τη βαθμολογία στα προπτυχιακά μαθήματα τα σχετικά με το πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών. - Την επίδοση σε διπλωματική εργασία, όπου προβλέπεται στο προπτυχιακό επίπεδο. - Την τυχόν ερευνητική δραστηριότητα του υποψηφίου. Η Γ.Σ.Ε.Σ. του οικείου τμήματος καθορίζει με απόφασή της τις λεπτομέρειες εφαρμογής των κριτηρίων αυτών, τον ορισμό συμπληρωματικών κριτηρίων ή την πιθανή εξέταση σε ορισμένα μαθήματα, το αποτέλεσμα των οποίων συνεκτιμάται για την επιλογή. β) ..... 5.α) Για κάθε μεταπτυχιακό φοιτητή - υποψήφιο διδάκτορα ορίζεται από τη Γ.Σ.Ε.Σ., ύστερα από εισήγηση της συντονιστικής επιτροπής, τριμελούς συμβουλευτική επιτροπή, η οποία είναι αρμόδια για την καθοδήγηση και επίβλεψη του υποψηφίου. Η συμβουλευτική επιτροπή απαρτίζεται από τον επιβλέποντα, που είναι μέλος Δ.Ε.Π. του οικείου τμήματος και ανήκει στη βαθμίδα του καθηγητή ή του αναπληρωτή καθηγητή, ή του επίκουρου καθηγητή και δύο άλλα μέλη Δ.Ε.Π. από τα οποία μπορεί το

ένα να είναι λέκτορας του οικείου τμήματος, εφόσον είναι μόνιμος ή έχει τουλάχιστον τριετή θητεία, ή ερευνητής αναγνωρισμένου ερευνητικού κέντρου ή ιδρύματος κατά τα προβλεπόμενα στην παρ. 3 α' του παρόντος άρθρου. β) Η τελική αξιολόγηση και κρίση της διατριβής του υποψήφιου διδάκτορα μετά την ολοκλήρωση των υποχρεώσεών του, σύμφωνα με το πρόγραμμα και τον κανονισμό μεταπτυχιακών σπουδών, γίνεται από εξεταστική επιτροπή η οποία απαρτίζεται από επτά (7) μέλη Δ.Ε.Π. Στην εξεταστική επιτροπή συμμετέχουν τα τρία (3) μέλη της συμβουλευτικής επιτροπής, εφόσον έχουν την ιδιότητα του μέλους Δ.Ε.Π. και τα υπόλοιπα τέσσερα (4) ή κατά περίπτωση πέντε (5) ορίζονται από τη Γ.Σ.Ε.Σ., ύστερα από γνώμη της συντονιστικής επιτροπής. Τα τρία (3) τουλάχιστον από τα μέλη της εξεταστικής επιτροπής ανήκουν στη βαθμίδα του καθηγητή. Τα μέλη της εξεταστικής επιτροπής ανήκουν στην ίδια ή συγγενή επιστημονική ειδικότητα με αυτή στην οποία εκπονεί ο υποψήφιος τη διατριβή του και μπορούν ορισμένα από αυτά να προέρχονται από άλλο τμήμα του ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι. γ) Ο υποψήφιος αναπτύσσει τη διατριβή του δημόσια ενώπιον της εξεταστικής επιτροπής, η οποία στη συνέχεια κρίνει το πρωτότυπο της διατριβής και το αν αποτελεί συμβολή στην επιστήμη. Για την έγκριση διδακτορικής διατριβής απαιτείται η σύμφωνη γνώμη πέντε (5) τουλάχιστον μελών της εξεταστικής επιτροπής. δ) Η αναγόρευση του υποψηφίου σε διδάκτορα γίνεται από την Γ.Σ.Ε.Σ. Τα σχετικά με την αναγόρευση καθορίζονται στον κανονισμό μεταπτυχιακών σπουδών. 6 .....».

Άρθρο 13. Διδακτορική διατριβή «1. Όπου λειτουργεί Π.Μ.Σ. η εκπόνηση διδακτορικής διατριβής γίνεται μόνο μέσα από το Π.Μ.Σ. Η εκπόνηση διδακτορικής διατριβής στην αντίστοιχη ειδικότητα σε τμήματα των Α.Ε.Ι., που δεν λειτουργούν οργανωμένα Π.Μ.Σ. γίνεται με την ακόλουθη διαδικασία: α) Υποψήφιος που ενδιαφέρεται για εκπόνηση υποβάλλει αίτηση στη γραμματεία του τμήματος, που είναι αντίστοιχο ή συναφές με το βασικό του πτυχίο και καλύπτει το γνωστικό αντικείμενο της διατριβής. β) Η Γ.Σ.Ε.Σ. του τμήματος κρίνει αν ο υποψήφιος πληροί τις προϋποθέσεις για εκπόνηση διδακτορικής διατριβής με βάση τα κριτήρια του εδαφίου α' της παραγράφου 2 του προηγούμενου άρθρου και ορίζει τριμελή συμβουλευτική επιτροπή από μέλη Δ.Ε.Π., ένα από τα οποία ορίζεται ως επιβλέπων και ανήκει στη βαθμίδα του καθηγητή ή του αναπληρωτή καθηγητή ή του επίκουρου καθηγητή του τμήματος. Από τα άλλα δύο μέλη το ένα μπορεί να είναι λέκτορας του οικείου

τμήματος, εφόσον είναι μόνιμος ή έχει τουλάχιστον τριετή θητεία ή ερευνητής αναγνωρισμένου ερευνητικού κέντρου ή ιδρύματος κατά τα προβλεπόμενα στην παρ. 3 α' του προηγούμενου άρθρου. γ) Η συμβουλευτική επιτροπή σε συνεργασία με τον υποψήφιο καθορίζει το θέμα της διατριβής. δ).....ε) Η συμβουλευτική επιτροπή σε συνεργασία με τον υποψήφιο υποβάλλει έκθεση προόδου στο Δ.Σ. του τμήματος στο τέλος κάθε χρόνου. στ) Η συμβουλευτική επιτροπή μετά την αξιολόγηση του επιστημονικού έργου του υποψηφίου και εφόσον κρίνει ότι τούτο έχει ολοκληρωθεί, επιτρέπει τη συγγραφή της διατριβής. ζ) Η περαιτέρω διαδικασία και η τελική κρίση γίνεται από επταμελή εξεταστική επιτροπή, η οποία απαρτίζεται από μέλη Δ.Ε.Π. Στην εξεταστική επιτροπή συμμετέχουν τα τρία (3) μέλη της συμβουλευτικής επιτροπής, εφόσον έχουν την ιδιότητα του μέλους Δ.Ε.Π. και τα υπόλοιπα τέσσερα (4) ή κατά περίπτωση πέντε (5) ορίζονται από τη Γ.Σ.Ε.Σ. Τα τρία (3) τουλάχιστον από τα μέλη της εξεταστικής επιτροπής ανήκουν στη βαθμίδα του καθηγητή. Τα μέλη της εξεταστικής επιτροπής ανήκουν στην ίδια ή συγγενή επιστημονική ειδικότητα με αυτή στην οποία εκπονεί ο υποψήφιος τη διατριβή του και μπορούν ορισμένα από αυτά να προέρχονται από άλλο τμήμα του ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι. Ο υποψήφιος αναπτύσσει τη διατριβή του δημόσια ενώπιον της εξεταστικής επιτροπής, η οποία στη συνέχεια κρίνει το πρωτότυπο της διατριβής και το αν αποτελεί συμβολή στην επιστήμη. Για την έγκριση διδακτορικής διατριβής απαιτείται η σύμφωνη γνώμη πέντε (5) τουλάχιστον μελών της εξεταστικής επιτροπής. Η αναγόρευση του υποψηφίου σε διδάκτορα γίνεται από τη Γ.Σ.Ε.Σ. Τα σχετικά με την αναγόρευση καθορίζονται στον κανονισμό μεταπτυχιακών σπουδών. 2 .....».

Ερμηνεία και εφαρμογή διατάξεων

10. Από τις προαναφερόμενες διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς, αλλά και σε συνδυασμό μεταξύ τους, ενόψει και όλου του νομικού πλαισίου εντός του οποίου εντάσσονται, του σκοπού που εξυπηρετούν και την υπαγωγή σ' αυτές των πραγματικών περιστατικών που τέθηκαν υπόψη μας από την ερωτώσα υπηρεσία, συνάγονται τα ακόλουθα:

11. Κατά την έννοια των διατάξεων του ως άνω άρθρου 7 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, στις οποίες αποτυπώνεται η αρχή της αμεροληψίας των διοικητικών οργάνων, αποτελούσα ειδική έκφραση της αρχής του Κράτους Δικαίου (βλ. ΣτΕ 2237/2019, 2243/2011 7μ, 1568-1566/2016) και οι

οποίες εφαρμόζονται και για τη συγκρότηση και σύνθεση των συλλογικών πανεπιστημιακών οργάνων, τα διοικητικά όργανα, μονομελή ή συλλογικά, πρέπει να παρέχουν εγγυήσεις αμερόληπτης κρίσης, τούτο δε μπορεί να τεθεί σε αμφισβήτηση όχι μόνο όταν υπάρχει είτε προσωπικό συμφέρον για την έκβαση της υπόθεσης είτε ιδιαίτερος δεσμός ή ιδιάζουσα σχέση ή οξεία αντίθεση από έχθρα προς τα πρόσωπα που αφορά η ενέργεια, αλλά και όταν, σύμφωνα με την παρ. 2 περ. α' και γ' του πιο πάνω άρθρου, είναι δυνατόν να δημιουργηθεί ευλόγως η υπόνοια ότι έχουν ήδη σχηματισμένη, δηλαδή προειλημμένη γνώμη για υπόθεση ή το πρόσωπο που πρέπει να κρίνουν (βλ. Σ.τ.Ε. 144/2020, 4151, 3237/2015, 3285/2014, 3054/2013 7μ., 2804/2012, 570-571/2011, 3758/2010, 3370, 3461/2007, 3056/2006, 676/2005 617/2004, 741/2003, 2522/2001 7μ). Για τον λόγο αυτό, όταν υφίστανται αποδεδειγμένα ιδιαίτεροι δεσμοί ή ιδιάζουσες σχέσεις φιλίας ή έχθρας κάποιου μέλους προς το πρόσωπο που κρίνεται από το συλλογικό όργανο, ή σε περίπτωση που είναι δυνατό να δημιουργηθεί εύλογα η υπόνοια ότι το μέλος αυτό έχει ήδη σχηματισμένη και, άρα, προκατειλημμένη γνώμη για την υπόθεση που πρόκειται να κρίνει, το μέλος αυτό δεν πρέπει να μετέχει στο συλλογικό όργανο, γιατί διαφορετικά δημιουργείται ακυρότητα της απόφασης του συλλογικού οργάνου εξαιτίας της κακής σύνθεσης αυτού, χωρίς να είναι αναγκαίο να αποδειχθεί ότι η απόφαση που ελήφθη υπήρξε πράγματι μεροληπτική (βλ. σχετ. Σ.τ.Ε. 954/2002, 440/2002, 2421/2001, 1419/1997, 2593/1978 κ.α.). Επομένως, εάν ο διοικούμενος αμφισβητήσει σοβαρώς και με συγκεκριμένους ισχυρισμούς την αμεροληψία μέλους ενός συλλογικού οργάνου που έχει αρμοδιότητα να κρίνει την υπόθεσή του και ζητήσει για το λόγο αυτό την εξαίρεση του παραπάνω μέλους, το συλλογικό όργανο, ενώπιον του οποίου φέρεται η αμφισβήτηση αυτή, οφείλει, πριν επιληφθεί της συγκεκριμένης υπόθεσης, να αποφασίσει αιτιολογημένα επί του ζητήματος απορρίπτοντας ή δεχόμενο την αίτηση εξαίρεσης (βλ. ΣτΕ 2237/2019, 3574/2010 7μ, 2722, 894/2007, 3720/2006, 2909/2004 σκ. 13, 1666/2002, 2289/2001 κ.ά.). Από τις διατάξεις δε των παρ. 3-5 του ως άνω άρθρου 7 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας προκύπτει ειδικότερα ότι, επί αιτήματος εξαίρεσης μέλους συλλογικού διοικητικού οργάνου, αρμόδιο να αποφανθεί (όπως επίσης, αρμόδιο να διατάξει αυτεπαγγέλτως την εξαίρεση, κατά την παρ. 5 του άρθρου 7) είναι το ίδιο το συλλογικό διοικητικό όργανο, το οποίο

είναι αρμόδιο να κρίνει την υπόθεση, οφείλει δε να το πράξει πριν επιληφθεί της συγκεκριμένης υπόθεσης (ΣΤΕ 2237/2019) και, μάλιστα, χωρίς τη συμμετοχή, κατά την εξέταση του αιτήματος εξαίρεσης, του μέλους του συλλογικού οργάνου του οποίου ζητείται η εξαίρεση (ΣΤΕ 620, 1555/2004, 3370/2011, ΝΣΚ 147/2012).

12. Κατ' ακολουθία τούτων: α) Εφόσον ο υποψήφιος Π.Μ., ενόψει της κοινής συνεδρίασης της Συνέλευσης του Τμήματος Μ.Ε.Τ. και του Ε.Σ. για την κρίση επί της εξεταζόμενης διαδικασίας εκλογής στις 12-11-2020, υπέβαλε με το 131/6-11-2020 υπόμνημά του αίτημα εξαίρεσης από το Ε.Σ. και την Ε.Ε. του Καθηγητή Δ.Χ., λόγω μεροληψίας, όφειλε το Ε.Σ., πριν προβεί στη λήψη οποιασδήποτε απόφασης, να προβεί προηγουμένως στην εξέταση του υποβληθέντος αιτήματος εξαίρεσης και, συνεπώς, η 2/12-11-2020 απόφαση του Ε.Σ., κατά τη έκδοση της οποίας συμμετείχε και ο Δ.Χ. και με την οποία αποφασίσθηκε η ανασυγκρότηση της Ε.Ε., χωρίς την προηγούμενη εξέταση της αίτησης εξαίρεσης αυτού, πάσχει ακυρότητα και πρέπει, προς αποκατάσταση της νομιμότητας της διαδικασίας εκλογής, να επαναληφθεί η συνεδρίαση του Ε.Σ., χωρίς τη συμμετοχή του Δ.Χ., προκειμένου αυτό να ανακαλέσει την ως άνω απόφασή του, να εξετάσει το αίτημα που υποβλήθηκε από τον υποψήφιο Π.Μ., για την εξαίρεση του Δ.Χ. από το Ε.Σ. και από την -συγκροτηθείσα με την 1/11-9-2020 απόφασή του - Ε.Ε. και να αποφασίσει σχετικώς, δεχόμενο ή απορρίπτοντας την αίτηση εξαίρεσης, ακολούθως δε, σε περίπτωση απόρριψης της αίτησης εξαίρεσης, να εξετάσει τον προβληθέντα ισχυρισμό του Π.Μ. περί κακής συγκρότησης της Ε.Ε., ως προς τη συμμετοχή σ' αυτήν του Δ.Χ. για τους προβαλλόμενους περί συνάφειας του γνωστικού αντικείμενου αυτού και των λοιπών μελών του Ε.Σ. λόγους και να προβεί, αναλόγως, στην ανασυγκρότηση ή μη της Ε.Ε., η οποία ακολούθως, οφείλει να υποβάλει εντός των τασσόμενων προθεσμιών την εισηγητική της έκθεση και να ακολουθήσει στη συνέχεια η κοινή συνεδρίαση του Ε.Σ. και της Συνέλευσης του Τμήματος για την εκλογή. Ενόψει δε της απάντησης αυτής παρέλκει ως άνευ αντικείμενου η εξέταση του συναφούς ερωτήματος για την νομιμότητα της απόφασης για την ανασυγκρότηση της Ε.Ε., επειδή αυτό δεν περιλαμβανόταν στη σχετική πρόσκληση και ημερήσια διάταξη.

13. Περαιτέρω, όπως έχει κριθεί, δεν υφίσταται κώλυμα συμμετοχής στο συλλογικό όργανο κρίσης, όταν τα περιστατικά των οποίων γίνεται επίκληση

με την αίτηση εξαίρεσης αναφέρονται σε έμμεση σχέση του μέλους προς τον κρινόμενο και δεν δημιουργείται, κατ' αντικειμενική εκτίμηση, κίνδυνος επηρεασμού του μέλους αυτού (ΣΤΕ 2593/1978), η αρχή δε της αμεροληψίας, που αναφέρεται σε ιδιαίτερους δεσμούς ή ιδιάζουσες σχέσεις δεν αφορά και στις σχέσεις επιστημονικής συνεργασίας ισότιμης ή μη που είναι απαραίτητη με τις σημερινές συνθήκες για την εξέλιξη της επιστήμης (ΣΤΕ Ολ. 5159/1987, 2858/1988, 1419/1997, 3598/2002), ενώ, όπως ομοίως έχει κριθεί, δεν δημιουργείται τέτοια υπόνοια ελλείψεως αμεροληψίας από την έκφραση της γνώμης μέλους συλλογικού οργάνου κατά την άσκηση των καθηκόντων του (ΣΤΕ 3285/2014, 3054/2013, 2244-43/2011 7μ, 676/2005 Ολομ., πρβλ. και ΣΤΕ 3136/2004, 2289/2001, 2263/1991) ή από μόνη την άσκηση των προβλεπόμενων από το νόμο αρμοδιοτήτων του (ΣΤΕ 2237/2019, 3607/1996 7μ, 2909/2004 σκ. 13).

14. Από τις διατάξεις, περαιτέρω, των άρθρων 12 παρ. 5 και 13 παρ. 1 του ν. 2083/1992, που ίσχυαν κατά το χρόνο ανάθεσης στον υποψήφιο Ι.Ζ. της εκπόνησης διδακτορικής διατριβής, αλλά και τις διαχρονικά - ακόμη δε και σήμερα - ισχύουσες διατάξεις περί εκπόνησης διδακτορικής διατριβής (άρθρα 13, 14 του π.δ. 380/1989, 8 του ν. 3568/2008, 38, 39 του ν. 4485/2017), συνάγεται ότι για κάθε υποψήφιο διδάκτορα και για την καθοδήγηση και επίβλεψη αυτού κατά την εκπόνηση της διατριβής του ορίζεται τριμελής συμβουλευτική επιτροπή, η οποία σε συνεργασία μ' αυτόν καθορίζει το θέμα της διδακτορικής διατριβής, υποβάλλει έκθεση προόδου στο Δ.Σ. του οικείου Τμήματος στο τέλος κάθε χρόνου, ενώ μετά την αξιολόγηση του επιστημονικού έργου του υποψηφίου διδάκτορα και εφόσον κρίνει ότι τούτο έχει ολοκληρωθεί, επιτρέπει τη συγγραφή της διατριβής. Η τριμελής συμβουλευτική επιτροπή συγκροτείται με απόφαση της γενικής συνέλευσης ειδικής σύνθεσης του οικείου Τμήματος από: α) ένα μέλος, το οποίο ορίζεται ως επιβλέπων, το οποίο ανήκει στη βαθμίδα του Καθηγητή, ή του Αναπληρωτή Καθηγητή ή του Επίκουρου Καθηγητή, β) άλλα δύο μέλη από τα οποία το ένα μπορεί να είναι Λέκτορας του οικείου Τμήματος, εφόσον είναι μόνιμος ή έχει τουλάχιστον τριετή θητεία ή Ερευνητής αναγνωρισμένου ερευνητικού κέντρου ή ιδρύματος που είναι κάτοχος διδακτορικού διπλώματος και έχει επαρκή επιστημονική ή ερευνητική ή συγγραφική δραστηριότητα. Ακολούθως, αφού ολοκληρωθεί η συγγραφή της διατριβής, κινείται η

διαδικασία για την δημόσια παρουσίασή της στην επταμελή εξεταστική επιτροπή, η οποία συγκροτείται αποκλειστικά από μέλη Δ.Ε.Π., και στην οποία συμμετέχουν και τα μέλη Δ.Ε.Π. της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής, και η οποία προβαίνει στην αξιολόγηση και κρίση της διδακτορικής διατριβής, αποφαίνεται δε και για το πρωτότυπο και την επιστημονική της αξία, ενώ, η σύνθετη διοικητική ενέργεια της εκπόνησης διδακτορικής διατριβής ολοκληρώνεται με την αναγόρευση του υποψηφίου ως διδάκτορα (πρβ. ΣΤΕ 3698, 4053/1995, 1681/1999, ΝΣΚ 166/2011).

15. Από την προηγηθείσα ανάλυση σαφώς προκύπτει ότι η άσκηση από μέλος Δ.Ε.Π. καθηκόντων επιβλέποντος την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής υποψηφίου διδάκτορα, καθώς και η συμμετοχή αυτού, ως μέλους της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής, και στην επταμελή εξεταστική επιτροπή, η οποία είναι αρμόδια για την αξιολόγηση και κρίση της διδακτορικής διατριβής, συνιστά άσκηση προβλεπόμενης από το νόμο αρμοδιότητας και νομίμου καθήκοντος, ενώ η σχέση μεταξύ αυτών, συνιστάμενη στην επιστημονική καθοδήγηση, επίβλεψη και αξιολόγηση του υποψηφίου διδάκτορα από τον επιβλέποντα προς το σκοπό της ολοκλήρωσης της διατριβής και της εντεύθεν προαγωγής της επιστήμης, αποτελεί, προδήλως, σχέση επιστημονικής συνεργασίας.

16. Κατ' ακολουθία τούτων (παρ. 13, 14, 15), δεν τίθεται ζήτημα παραβίασης της αρχής της αμεροληψίας εκ μόνου του γεγονότος ότι το μέλος του Ε.Σ., Καθηγητής Δ.Χ., υπήρξε ο επιβλέπων κατά την εκπόνηση της διδακτορικής διατριβής του υποψηφίου Ι.Ζ., και χωρίς καμία ειδικότερη αναφορά ή αιτίαση περί ύπαρξης ιδιαίτερου δεσμού ή σχέσης μεταξύ αυτών, ικανών να επηρεάσουν την αντικειμενικότητα της κρίσης του πρώτου κατά την αξιολόγηση των προσόντων του δεύτερου, αφενός μεν λόγω του επιστημονικού χαρακτήρα της σχέσης επιβλέποντος και υποψηφίου διδάκτορα (ΣΤΕ Ολ. 5159/1987, 2858/1988, 2918/1994, 1419/1997, 1666/2002, 3598/2002), αφετέρου δε διότι, η επίβλεψη της διδακτορικής διατριβής του υποψηφίου Ι.Ζ. συνιστά άσκηση νόμιμης αρμοδιότητας και νομίμου καθήκοντος του επιβλέποντος Δ.Χ. (ΣΤΕ 2237/2019, 3607/1996 7μ, 2909/2004 σκ. 13).

17. Περαιτέρω, επί του τρίτου ερωτήματος, κατά την ενώπιον του Τμήματος συζήτηση μεταξύ των μελών αυτού και επί της ερμηνείας των προπαρατεθεισών διατάξεων, διατυπώθηκαν δύο γνώμες:

18. Η γνώμη της πλειοψηφίας που απαρτίσθηκε από τους Νομικούς Συμβούλους Ευφροσύνη Μπερνικόλα, Χρήστο Μητκίδη, Βασιλική Παπαθεοδώρου, Ευάγγελο Μαρίνη και Νικόλαο Μουκαζή (ψήφοι πέντε -5-), με την οποία συντάχθηκε και ο εισηγητής Θωμάς Καζάκος, Πάρεδρος του Ν.Σ.Κ. (γνώμη χωρίς ψήφο), δέχθηκε τα εξής:

19. Από τις ως άνω διατάξεις των άρθρων 19 παρ. 1 του ν. 4009/2011, 14 παρ. 8 του ν. 1268/1982 και των άρθρων 1, 2 και 3 του, κατ' εξουσιοδότηση της τελευταίας διάταξης, εκδοθέντος π.δ. 187/1996, συνάγεται ότι, για την εκλογή σε θέσεις μελών Δ.Ε.Π. που προκηρύσσονται στα Τμήματα Μουσικών Σπουδών των Ελληνικών Α.Ε.Ι. στα γνωστικά αντικείμενα: α) της σύνθεσης, β) της οργανικής μουσικής εκτέλεσης ή της διδασκαλίας μουσικών οργάνων, γ) της διεύθυνσης φωνητικών και οργανικών συνόλων και δ) της φωνητικής μουσικής εκτέλεσης ή της διδασκαλίας μονωδίας, κατ' εξαίρεση των οριζομένων στο άρθρο 14 παρ. 1 και 2 του ν. 1268/82, και ήδη του άρθρου 19 παρ. 1 του ν. 4009/2011, δεν απαιτείται ως τυπικό προσόν η κατοχή διδακτορικού διπλώματος, διότι για τα γνωστικά αντικείμενα αυτά δεν είναι δυνατή ή συνήθης η εκπόνηση της διδακτορικής διατριβής, ο απαιτούμενος δε βασικός τίτλος σπουδών του υποψηφίου είναι τίτλος Μουσικών Σπουδών Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή της αλλοδαπής με ειδίκευση ή κατεύθυνση στο ίδιο ή συναφές κατά προτεραιότητα γνωστικό αντικείμενο (ΝΣΚ 195/2017, 68/2017). Η θέσπιση, όμως, ως τυπικού προσόντος, του βασικού τίτλου μουσικών σπουδών Α.Ε.Ι., δεν οδηγεί και στον αποκλεισμό του διδακτορικού διπλώματος, που τυχόν έχει υποψήφιος, ως τυπικού προσόντος, και, τούτο διότι, η θέσπιση του ελάσσονος βασικού τίτλου μουσικών σπουδών Α.Ε.Ι. ως τυπικού προσόντος έγινε προς υποκατάσταση, κατά την εξουσιοδοτική διάταξη, του ελλείποντος, κατά κανόνα, μείζονος τίτλου σπουδών, ήτοι του διδακτορικού διπλώματος μουσικών σπουδών, η ύπαρξη του οποίου υπερκαλύπτει την απαίτηση κατοχής του κατώτερου βασικού τίτλου σπουδών. Από τη ρητή, εξάλλου, πρόβλεψη του άρθρου 3 του π.δ. 187/1996 κατά την οποία «...Όσοι υποψήφιοι για κατάληψη θέσεων ΔΕΠ κατέχουν διδακτορικό δίπλωμα τούτο αποτελεί ουσιαστικό προσόν και υπερέχει όλων των άλλων

τίτλων που αναφέρονται στο παρόν διάταγμα», σαφώς συνάγεται ότι το διδακτορικό δίπλωμα παρέχει στον κάτοχό του ουσιαστική υπεροχή ως προς τους τίτλους σπουδών, έναντι των υποψηφίων μη κατόχων διδακτορικού διπλώματος, διότι κατέχει τον ανώτερο όλων των άλλων τίτλων (AD HOC ΝΣΚ 195/2017, 35/2003 πλειοψ.). Δεν δύναται, συνεπώς, να μην λαμβάνεται υπόψη ως τυπικό προσόν το διδακτορικό δίπλωμα, το οποίο τυχόν κατέχει υποψήφιος και το οποίο υπερέχει των λοιπών τίτλων σπουδών (δηλ. του βασικού (προπτυχιακού) και μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών) ως ανώτερο αυτών και που κατά τη ρητή επιλογή του κανονιστικού νομοθέτη αποτελεί ουσιαστικό προσόν, η αντίθετη δε εκδοχή θα οδηγούσε στον κατά παράβαση των συνταγματικών αρχών της ισότητας και της αξιοκρατίας αποκλεισμό του κατόχου διδακτορικού διπλώματος, ο οποίος διαθέτει μείζονα των ελάχιστων απαιτούμενων τυπικών προσόντων. Εξάλλου, κατά την Ελληνική αλλά και διεθνή ακαδημαϊκή πρακτική, το κύριο προσόν και προνόμιο που παρέχει το διδακτορικό δίπλωμα είναι η δυνατότητα του κατόχου του να διδάξει στην ανώτατη εκπαίδευση, γίνεται δε συναφώς δεκτό ότι το διδακτορικό δίπλωμα πιστοποιεί, ότι ο κάτοχος του έχει φθάσει στο απαιτούμενο ελάχιστο επίπεδο επιστημονικής ωριμότητας, που απαιτείται ως αφετηρία για την μετέπειτα ακαδημαϊκή του εξέλιξη (ΣΤΕ 3537/1999 σκ. 4, 2747/1997 σκ. 5, ΔΕΦΛαρ. 594/2014 σκ. 13). Η κατοχή, συνεπώς, διδακτορικού διπλώματος στο ίδιο ή συναφές κατά προτεραιότητα γνωστικό αντικείμενο με αυτό της προκηρυσσόμενης θέσης υπερκαλύπτει, προδήλως, την ελάχιστη απαιτούμενη προϋπόθεση της κατοχής του ελάσσονος βασικού τίτλου μουσικών σπουδών για την εκλογή μέλους Δ.Ε.Π. σε Τμήμα Μουσικών Σπουδών, η οποία θεσπίσθηκε κατά παρέκκλιση και προς υποκατάσταση της απαιτούμενης, κατά κανόνα, βασικής και τυπικά υπέρτερης προϋπόθεσης της κατοχής διδακτορικού διπλώματος.

20. *Ενόψει τούτων, δύναται να αποτελέσει τυπικό προσόν εκλογής η κατοχή διδακτορικού διπλώματος στο ίδιο ή σε συναφές κατά προτεραιότητα γνωστικό αντικείμενο με αυτό της προς πλήρωση θέσης και το οποίο παρέχει στον κάτοχό του μείζονα τυπικά προσόντα σε σχέση με την κατοχή βασικού τίτλου μουσικών σπουδών Α.Ε.Ι. (πρβλ. ΣΤΕ 160/2016 σκ. 4, 7, 2479/2018 7μ σκ. 6, 10), κατά τις οποίες, μπορεί να αποτελέσει τυπικό προσόν διορισμού η κατοχή επαγγελματικής άδειας ανώτερης της ρητώς απαιτούμενης από την*

προκήρυξη, εφόσον από το περιεχόμενο της ανώτερης άδειας συνάγεται ότι ο κάτοχός της μπορεί να εκτελέσει το είδος των εργασιών που μπορούν να εκτελεσθούν με βάση την απαιτούμενη από την προκήρυξη -κατώτερης κατηγορίας- άδεια). Γίνεται δηλαδή δεκτό με τις αποφάσεις αυτές ότι πληρείται η τιθέμενη προϋπόθεση της συνδρομής του απαιτούμενου (ελάχιστος) τυπικού προσόντος με τη συνδρομή του μείζονος (μη απαιτούμενου) τυπικού προσόντος, εν προκειμένω δε, και κατ' αναλογία, το διδακτορικό δίπλωμα, το οποίο εξ ορισμού παρέχει στον κάτοχό του το δικαίωμα ακαδημαϊκής εξέλιξης στην ανώτατη εκπαίδευση υπερκαλύπτει, την κατά παρέκκλιση παρασχεθείσα αντίστοιχη δυνατότητα των κατόχων βασικού τίτλου σπουδών.

21. Εφόσον, συνεπώς, κατά τα ανωτέρω, η κατοχή διδακτορικού διπλώματος στο ίδιο ή συναφές κατά προτεραιότητα γνωστικό αντικείμενο με αυτό της προς πλήρωση θέσης, υπερκαλύπτει την προϋπόθεση του άρθρου 2 παρ. 1 του π.δ. 187/1996 της κατοχής τίτλου Μουσικών Σπουδών Ανωτάτου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος της ημεδαπής ή ισοτίμου τίτλου ομοταγούς ιδρύματος της αλλοδαπής με ειδίκευση ή κατεύθυνση στο ίδιο ή συναφές κατά προτεραιότητα γνωστικό αντικείμενο με αυτό της προκηρυσσόμενης θέσης, δεν απαιτείται ως πρόσθετη προϋπόθεση για την εκλογή και η ταυτότητα ή η συνάφεια του τίτλου του πρώτου κύκλου σπουδών του κατόχου διδακτορικού διπλώματος, υπό την προβαλλόμενη δε αντίθετη εκδοχή (βλ. υπομνήματα Π.Μ. και Θ.Μ) ότι για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής απαιτείται, σε κάθε περίπτωση, η κατοχή τίτλου του πρώτου κύκλου σπουδών, συναφούς με τα γνωστικά αντικείμενα που θεραπεύει το Τμήμα ή με το αντικείμενο της διατριβής, και ανεξαρτήτως της ορθότητάς της, θα ετίθετο ζήτημα ελέγχου της συνδρομής των προϋποθέσεων για την ανάθεση εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής, η εξέταση του οποίου κατά τη διαδικασία κρίσης για εκλογή μέλους Δ.Ε.Π. θα οδηγούσε σε ανεπίπρεπτο παρεμπόμποντα έλεγχο ατομικής διοικητικής πράξης, δηλαδή, της πράξης απονομής του διδακτορικού διπλώματος και της ενσωματωθείσας σ' αυτήν πράξης ανάθεσης της εκπόνησης διδακτορικής διατριβής, η οποία καλύπτεται από το τεκμήριο νομιμότητας των διοικητικών πράξεων (πρβλ. ΣτΕ 755/2013, ΣτΕ 3576/2011, 379/2007, 3190/2003, 2484/1997, βλ. και 3698/1995, σκ. 7).

22. Η γνώμη της μειοψηφίας που απαρτίσθηκε από τον Προεδρεύοντα του Τμήματος Σπυρίδωνα Παπαγιαννόπουλο, Αντιπρόεδρο Ν.Σ.Κ. και τους

Νομικούς Συμβούλους Αδαμαντία Καπετανάκη, Κυριακή Παρασκευοπούλου και Μιχαήλ Τζουβάρα (ψηφοί τέσσερις -4-), δέχθηκε τα εξής:

23. Από την αλληλουχία των διατάξεων του π.δ. 187/1996 (σκέψη 7) το οποίο περιέχει ειδικές διατάξεις για την συγκεκριμένη επιλογή επειδή αυτή παρουσιάζει εγγενείς δυσκολίες στην προβλεπόμενη εξειδίκευση, συνάγονται τα εξής: **i)** ότι οι συνήθεις προϋποθέσεις κατοχής διδακτορικού διπλώματος προκειμένου για κατάληψη θέσεων ΔΕΠ των Μουσικών Σχολών των ΑΕΙ δεν ισχύουν σε διάφορες περιπτώσεις μεταξύ των οποίων και η «οργανική μουσική εκτέλεση ή η διδασκαλία μουσικών οργάνων», (άρθρο 1 παρ.1) **ii)** ότι προϋπόθεση για την εκλογή σε θέση ΔΕΠ που προκηρύσσονται στα γνωστικά αντικείμενα πλην άλλων και της *οργανικής μουσικής εκτέλεσης* είναι η κατοχή *τίτλου Μουσικών Σπουδών* Ανωτάτου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος της ημεδαπής ή ισοτίμου τίτλου ομοταγούς ιδρύματος της αλλοδαπής με ειδίκευση ή κατεύθυνση στο ίδιο ή συναφές κατά προτεραιότητα γνωστικό αντικείμενο με αυτό της προκηρυσσόμενης θέσης (άρθρο 1 παρ. 2). **iii)** ενόψει επομένως των οριζομένων στις ανωτέρω δύο διατάξεις που είναι ειδικές, η γενικότερου περιεχομένου διάταξη που ακολουθεί στο άρθρο 3, σύμφωνα με το οποίο προτάσσεται ως προσόν η κατοχή διδακτορικού διπλώματος για την επιλογή μέλους ΔΕΠ και «υπερέχει όλων των άλλων τίτλων που αναφέρονται στο παρόν διάταγμα» δεν μπορεί παρά να αφορά βασικούς τίτλους σπουδών που εντάσσονται στα ίδια ή παρόμοια γνωστικά αντικείμενα με τις μουσικές σπουδές και όχι σε τίτλους σπουδών που είναι άσχετοι με αυτές, διαφορετικά η απαίτηση του νόμου περί εξειδίκευσης στον βασικό τίτλο σπουδών που περιλαμβάνεται στην ειδική διάταξη του άρθρου 1 θα ήταν κενή περιεχομένου. **iv)** Περαιτέρω, στην περίπτωση που μας απασχολεί, προκειμένου για την προκηρυχθείσα θέση «*Ερμηνεία και Εκτέλεση - Παραδοσιακό βιολί*», αυτή δεν μπορεί να υπερκαλυφθεί από την κατοχή διδακτορικού τίτλου έστω και συναφούς, όταν ο τίτλος σπουδών του πρώτου κύκλου (βασικός τίτλος) είναι εντελώς διαφορετικός και μάλιστα τελείως ξένου γνωστικού αντικειμένου (Αναφέρεται παραδειγματικώς πτυχίο Πολυτεχνείου). Εξάλλου η έννοια του ανώτερου τίτλου, δηλ. του διδακτορικού, σε σχέση με τον τίτλο του πρώτου κύκλου και η εξ αυτού υπερκάλυψη έχει έννοια όταν κρίνονται ομοειδή γνωστικά αντικείμενα ώστε στο μείζον να εμπεριέχεται το έλασσον. Άρα ο βασικός τίτλος σπουδών είναι εκείνος που παρέχει την “γενική” εκπαίδευση

και απαιτούμενη ειδίκευση στο συγκεκριμένο αντικείμενο και το διδακτορικό από άλλο γνωστικό αντικείμενο δεν συνεπάγεται την “απορρόφηση” από αυτό του βασικού κύκλου σπουδών βάσει της διατάξεως του άρθρου του π.δ.187/1996. ν) Τέλος, η θέση αυτή δεν υπεισέρχεται σε κανένα παρεμπόδιον έλεγχο, ως προς το πως έγινε ο υποψήφιος δεκτός για εκπόνηση διδακτορικής διατριβής κ.λ.π., αφ' ενός διότι δεν εξετάζεται καθόλου το ζήτημα αυτό αλλά κρίνεται αντικειμενικά η ύπαρξη ή μη των τυπικών προσόντων, αφ' ετέρου διότι η παρακολούθηση μεταπτυχιακών σπουδών και η εκπόνηση διδακτορικού απαντάται σε διάφορους κύκλους σπουδών και προβλέπεται η παρακολούθησή τους από διαφορετικά γνωστικά αντικείμενα.

24. Κατά τη ρητή διατύπωση του άρθρου 2 παρ. 3 περ. β. (ii) του π.δ. 187/1996, η τιθέμενη διαζευκτικώς προϋπόθεση της τουλάχιστον τριετούς αυτοδύναμης διδασκαλίας σε Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, συμπληρωμένη κατά τον χρόνο της κρίσης, είναι πρόδηλο ότι αναφέρεται σε χρόνο υπολογιζόμενο σε ημερολογιακά και όχι σε διδακτικά έτη, ή διδακτικά εξάμηνα (πρβλ. ΣΤΕ 737/2003 σκ. 7, ΝΣΚ 505/2002), του νόμου αποβλέποντος στον χρονικό υπολογισμό της αυτοδύναμης διδασκαλίας και όχι στον ποσοτικό υπολογισμό αυτής, με την αναλογική της αναγωγή στον χρόνο που αντιστοιχεί με βάση της ελάχιστες προβεπόμενες ώρες διδασκαλίας του ακαδημαϊκού εξαμήνου (άρθρα 31 και 33 του ν. 4009/2011) και, συνεπώς, δεν είναι δυνατή η προσμέτρηση στο διπλάσιο του χρόνου αυτοδύναμης διδασκαλίας σε Α.Ε.Ι., μαθημάτων διαφορετικών εξαμήνων (χειμερινού και εαρινού), τα οποία παρασχέθηκαν κατά το εαρινό εξάμηνο, εντός, δηλαδή, του ιδίου χρονικού διαστήματος. Η άποψη αυτή επιρρωνύεται και από τη νομολογιακή παραδοχή ότι κατά την προσμέτρηση του κατά περίπτωση προβλεπόμενου ελάχιστου χρόνου εκπαιδευτικής πείρας, λαμβάνεται υπόψη αυτό καθαυτό το χρονικό διάστημα παροχής του διδακτικού έργου, αδιαφόρως εάν αυτό έχει παρασχεθεί υπό καθεστώς μειωμένου ή πλήρους ωραρίου (ΣΤΕ 3741, 3742/2013, 2420/2001 κ.α.), καθώς και τη νομολογιακή παραδοχή ότι χρόνος διδακτικού έργου που παρέχεται παράλληλα με την άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας δεν υπολογίζεται διακεκριμένα (ΣΤΕ 1728/2014, 1420/2011, 3382/2008), η αντίθετη δε εκδοχή θα οδηγούσε στο άτοπο, να πληρείται η προϋπόθεση αυτή από υποψήφιο, ο οποίος, παρείχε αυτοδύναμο διδακτικό έργο κατά το ίδιο

χρονικό διάστημα παράλληλα σε περισσότερα του ενός Α.Ε.Ι. ή σε διαφορετικά Τμήματα του ιδίου Α.Ε.Ι. (ως έχει δικαίωμα), κατ' αυθαίρετη «σμίκρυνση» του ελάχιστου προβλεπόμενου χρόνου αυτοδύναμης διδασκαλίας, χωρίς, μάλιστα, στις περιπτώσεις που απαιτείται η ελάχιστη αυτοδύναμη διδασκαλία να έχει διανυθεί μετά την απόκτηση του διδακτορικού διπλώματος (όπως λ.χ. προβλέπει η μη εφαρμοζόμενη εν προκειμένω διάταξη του άρθρου 19 παρ. 1 περ. β.α.ι του ν. 4009/2011), να έχει παρέλθει και το προβλεπόμενο χρονικό διάστημα από τη λήψη του διδακτορικού διπλώματος.

Απάντηση:

25. Κατ' ακολουθία των προεκτεθέντων, επί του τεθέντος ερωτήματος, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Γ') γνωμοδοτεί ότι:

α) Η συμμετοχή του Καθηγητή Δ.Χ. κατά τη συνεδρίαση του Ε.Σ. της 12-11-2020, κατά την οποία αποφασίσθηκε η ανασυγκρότηση της Ε.Ε., χωρίς να έχει προηγηθεί η εξέταση αίτησης εξαίρεσης αυτού για λόγους μεροληψίας, που υπέβαλε ο υποψήφιος Π.Μ., καθιστά νομικά πλημμελή τη διαδικασία εκλογής, προς αποκατάσταση της νομιμότητας της οποίας, πρέπει να επαναληφθεί η συνεδρίαση του Ε.Σ., χωρίς τη συμμετοχή του Δ.Χ., προκειμένου αυτό να ανακαλέσει την ως άνω απόφασή του, να εξετάσει το αίτημα εξαίρεσης αυτού από το Ε.Σ. και από την συγκροτηθείσα, με την 1/11-9-2020 απόφασή του, Ε.Ε. και να αποφασίσει σχετικώς, δεχόμενο ή απορρίπτοντας την αίτηση εξαίρεσης, ακολούθως δε, σε περίπτωση απόρριψης της αίτησης εξαίρεσης, να εξετάσει τον προβληθέντα ισχυρισμό του Π.Μ. περί κακής συγκρότησης της Ε.Ε., ως προς τη συμμετοχή σ' αυτήν του Δ.Χ. για τους προβαλλόμενους περί συνάφειας του γνωστικού αντικειμένου αυτού και των λοιπών μελών του Ε.Σ. λόγους και να προβεί, αναλόγως, στην ανασυγκρότηση ή μη της Ε.Ε.. Ενόψει δε της απάντησης αυτής παρέλκει ως άνευ αντικειμένου η εξέταση του δευτέρου σκέλους του ερωτήματος (ομοφώνως).

β) Δεν τίθεται ζήτημα παραβίασης της αρχής της αμεροληψίας εκ μόνου του γεγονότος ότι το μέλος του Ε.Σ., Καθηγητής Δ.Χ., υπήρξε ο επιβλέπων κατά την εκπόνηση της διδακτορικής διατριβής του υποψηφίου Ι.Ζ., και χωρίς καμία ειδικότερη αναφορά ή αιτίαση περί ύπαρξης ιδιαίτερου δεσμού ή σχέσης μεταξύ αυτών, ικανών να επηρεάσουν την αντικειμενικότητα της κρίσης του

πρώτου κατά την αξιολόγηση των προσόντων του δεύτερου, αφενός μεν, λόγω του επιστημονικού χαρακτήρα της σχέσης επιβλέποντος και υποψηφίου διδάκτορα, αφετέρου δε, διότι η επίβλεψη της διδακτορικής διατριβής του υποψηφίου Ι.Ζ. συνιστά άσκηση νόμιμης αρμοδιότητας και νομίμου καθήκοντος του επιβλέποντος Καθηγητή Δ.Χ. (ομοφώνως).

γ) Η «κατοχή τίτλου Μουσικών Σπουδών Ανωτάτου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος της ημεδαπής ή ισοτίμου τίτλου ομοταγούς ιδρύματος της αλλοδαπής με ειδίκευση ή κατεύθυνση στο ίδιο ή συναφές κατά προτεραιότητα γνωστικό αντικείμενο με αυτό της προκηρυσσόμενης θέσης», που ορίζεται με το άρθρο 2 παρ. 1 του π.δ. 187/1996 ως απαιτούμενη προϋπόθεση για την εκλογή σε θέση Δ.Ε.Π., μεταξύ άλλων, στο Τμήμα Μουσικής Επιστήμης και Τέχνης του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, που προκηρύσσεται στα γνωστικά αντικείμενα του άρθρου 1 του ίδιου π.δ., μεταξύ των οποίων, και το γνωστικό αντικείμενο της οργανικής μουσικής εκτέλεσης ή της διδασκαλίας μουσικών οργάνων, υπερκαλύπτεται από την κατοχή διδακτορικού διπλώματος στο ίδιο ή συναφές κατά προτεραιότητα γνωστικό αντικείμενο με αυτό της προκηρυσσόμενης θέσης, ανεξαρτήτως της συνάφειας ή μη του τίτλου του πρώτου κύκλου σπουδών του κατόχου αυτού (κατά πλειοψηφία).

δ) Δεν είναι δυνατή η προσμέτρηση στο διπλάσιο του χρόνου αυτοδύναμης διδασκαλίας υποψηφίου σε Α.Ε.Ι., μαθημάτων δύο διαφορετικών διδακτικών εξαμήνων, τα οποία παρασχέθηκαν εντός του ίδιου χρονικού διαστήματος (ομοφώνως).

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα, 27 Ιανουαρίου 2021

Ο Προεδρεύων

Σπυρίδων Παπαγιαννόπουλος

Αντιπρόεδρος του Ν.Σ.Κ.

Ο Εισηγητής

Θωμάς Ι. Καζάκος

Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.